

ECB

De Europese Centrale Bank (ECB) slaagt er al jaren niet in haar inflatiedoelstelling van 'minder dan maar dicht bij' 2 procent te halen. En dat ondanks massale monetaire stimulus. De economische cijfers blijven in Europa ook erg pover. Waarschijnlijk is de economie in het tweede kwartaal weer gekrompen.

De financiële markten lijken er intussen niet meer in te geloven dat de ECB de komende jaren nog in haar opdracht slaagt. De inflatieverwachtingen van de markt, zijn naar een recorddiepte teruggevallen. Dit verhoogt de kans dat ECB-voorzitter Mario Draghi de kraan weer opendraait. Een forse daling van de inflatieverwachtingen was in het verleden de voorbode van een soepeler monetair beleid. Een kleine vijf jaar geleden waren snel dalende inflatieverwachtingen de belangrijkste reden voor Draghi om zijn monetaire bazooka boven te halen.

BREXIT

Na bijna 3 jaar premierschap is May afgetreden nadat ze driemaal de stemming over haar brexitakkoord met de Europese Unie verloren had. Haar partij heeft haar tot ontslag gedwongen. Tot eind juli blijft zij aan als dienstdoend premier tot haar opvolger bekend zal zijn. De partij van May, de Tory's, zijn weggezakt naar de vijfde plaats. Haar opvolger moet de gemaakte puinhoop opkuisen. Boris Johnson, een harde brexiteer, heeft de beste kaarten. Hij wil voor 31 oktober de Europese Unie met of desnoods zonder akkoord. De meeste kandidaten willen dit overigens. Hoe de brexit er zal uitzien is dus nog altijd onduidelijk en dat houdt het Britse pond aan de grond.

FED

Fed-voorzitter Jerome Powell beloofde eind juni later dit jaar de rente één keer te verlagen. Een fenomenale bocht want in december stelde hij nog extra renteverhogingen in het vooruitzicht. De Fed was hierbij intern wel erg verdeeld: er waren 9 voorstanders en 8 tegenstanders. De omvang van de renteverlaging is nog onzeker: 25 of 50 basispunten.

Officiaal is de bocht niet ingegeven door Donald Trump maar indirect is de Amerikaanse president wél de reden: de centrale bank wil een 'verzekering' inbouwen dat de economie op koers blijft, ook als de door Trump opgestarte handelsoorlog met China escaleert. De Fed reageerde ook op de turbulenties op de financiële markten en op de gedaalde inflatieverwachtingen.

BEURZEN

Na een zwakke maand mei koersten in juni alle financiële activa hoger door de ommekeer bij de Fed. Vooral de VS en China zijn het meest gestegen in deze eerste jaarhelft. Door de magere macro-economische indicatoren hebben was er ook een rush naar veilig staatspapier. Daardoor daalden de rendementen nog verder. De negatieve rentes zijn niet ver weg.

HANDELSOORLOG/ECONOMISCHE GROEI

Mede door de handelsoorlog is de groei van de internationale handel volledig stilgevallen. De Europese economie doet het nog redelijk goed door compenserende factoren zoals de relatief zwakke euro, vrij gematigde olieprijsen en aanhoudende structurele investeringen door oa digitalisering of vergroening van de productie. Sommige sectoren doen het goed zoals de bouw en ICT (laatcyclisch) maar andere zoals de uitzendsector, chemie en textiel vallen tegen. In de VS kende de industriële sector een nooit geziene terugval.

OLIEPRIJS

Naaste de beloofde renteverlaging en ermee gaande zwakke dollar zorgt ook de oplopende spanning in het Midden-Oosten voor hogere olieprijs. Iran zal vanaf 27 juni de vastgelegde limiet voor zijn voorraad verrijkt uranium overschrijden. Iran voert hiermee de druk op de Europese landen op om hun beloftes in het nucleaire akkoord van 2015 na te komen. Het VK, Frankrijk, Duitsland en de Europese Unie beloofden de Irandeal in stand te houden nadat de VS daar vorig jaar waren uitgestapt en weer sancties hadden ingevoerd. Maar die beloftes leverden weinig op. Iran hield zich aan de afspraken uit de deal en beperkte zijn nucleaire activiteiten, maar kon niet profiteren van de beloofde voordelen, zoals een versoepeling van de internationale sancties en een normalisering van de handelsbetrekkingen.

In een poging de Europese landen tot actie te doen overgaan had Iran begin mei al gewaarschuwd dat het twee engagementen uit het akkoord van 2015 niet langer zou respecteren: de limiet op de voorraden verrijkt uranium en die op de voorraden zwaar water. Het stelde toen een ultimatum van 60 dagen om het land te helpen de Amerikaanse sancties te omzeilen. De olieprijs is reeds 25% gestegen dit jaar.

Nathalie De Rijcke

30 juni 2019